

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege privind instituirea unor măsuri de sprijin pentru cetățenii ucraineni proveniți din zona de conflict armat din Ucraina

1. Descrierea situației actuale

Ca urmare a izbucnirii conflictului armat din Ucraina, până în data de 2 martie 2022, conform declarațiilor autorităților, în România intraseră 118.461 de refugiați ucraineni, 46.435 dintre aceștia decidând să rămână în țara noastră. Aproximativ 18.000 dintre cei care au rămas în România sunt copii. Situația este una dinamică, astfel încât cifrele se modifică încontinuu. La data depunerii acestui proiect, 1.070 de cetățeni ucraineni au solicitat azil, iar dintre aceștia 476 au rămas în centrele de azil din țara noastră.

Autoritățile responsabile – Inspectoratul General pentru Imigrări, Guvernul, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență – au adoptat o serie de măsuri prin care sprijină cetățenii ucraineni, pe cei străini și apatrizii în ce privește cazarea, dacă există locuri disponibile (în centrele speciale pentru refugiați și solicitanți de azil), în ce privește asigurarea gratuită a serviciilor medicale precum și accesul la învățământ, chiar și în timpul anului școlar. Guvernul a adoptat OUG 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară străinilor și apatrizilor unde se prevede că aceștia beneficiază "în cadrul taberelor temporare de cazare și asistență umanitară sau în alte locații de cazare stabilite de comitetele județene/al Municipiului București pentru situații de urgență" de hrană, îmbrăcăminte, asistență medicală primară. Se decontează cheltuielile pentru cazarea și utilitățile primare efectuate "în alte locații stabilite de comitetele județene/al Municipiului București pentru situații de urgență" de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și/sau unitățile subordonate. Prevederile acestei ordonanțe nu acoperă perioada de la începutul conflictului armat (când autoritățile locale și operatorii economici privați au pus la dispoziție spații de cazare), respectiv limitează aria de beneficiari doar la autoritățile și/sau operatorii care au fost agreeți cu/stabiliți de către comitetele județene/al Municipiului București pentru situații de urgență.

Totuși, o serie de autorități locale (mai ales, cele apropiate zonelor de frontieră) precum și antreprenori din România s-au oferit să ajute, asigurând cazarea, hrana, chiar și medicamente cetățenilor ucraineni. Aceștia au avansat cheltuieli în acest sens, fără să aibă nicio obligație. Despre decontarea cheltuielilor autorităților locale sau a operatorilor economici privați nu se vorbește în OUG 15/2022 deși nevoia există, în mod evident.

2. Schimbări preconizate

Propunem decontarea cheltuielilor efectuate de către autoritățile centrale, autoritățile locale și/sau de către operatorii economici publici sau privați pentru asigurarea serviciilor de cazare, hrană, medicamente, traducere pentru cetățenii ucraineni proveniți din zona de conflict armat din Ucraina. Decontul se va face pe bază de documente justificative, de o manieră cât mai simplă cu putință (în format electronic sau letric), prin intermediul inspectoratelor pentru situații de urgență județene respectiv Inspectoratului pentru Situații de Urgență «Dealul Spirii» București-Ilfov. Procedura de decont precum și limitele maxime ale costurilor aferente cazării (realizată în condiții decente) și serviciilor de hrană, traducere, transport (de la punctul de frontieră la spațiul de cazare) se vor stabili prin hotărâre de guvern. Măsurile sunt prevăzute să dureze până la 31 decembrie 2022.

3. Impactul socio-economic al modificărilor

Măsurile propuse au un rol umanitar, în primul rând, arătând solidaritatea față de cetățenii ucraineni, aflați în situații dificile. Pentru că trec prin momente extrem de grele, după ce și-au părăsit casa și chiar familia, în anumite situații, au nevoie de sprijinul nostru pentru a le scurta cât mai mult suferința, neliniștea, nesiguranța. Autoritățile locale au arătat bunăvoință și au amenajat spații de cazare sau au asigurat hrana/transportul acestora către locația dorită. Același lucru l-au făcut și operatorii economici privați, antreprenorii, organizându-se, în mod cu totul exemplar, în scurt timp pentru această situație extraordinară, neprevăzută. Corect este ca statul român să sprijine aceste entități,

asigurându-le decontul cheltuielilor avansate (cu atât mai mult cu cât există posibilitatea rambursării acestora prin fonduri europene).

4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Fiind o măsură aplicată într-o situație cu totul excepțională și fără precedent, estimăm un impact bugetar de aproximativ 150 milioane lei. Sursa de finanțare prevăzută este fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

5. Consultări efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

Au avut loc consultări atât cu autoritățile locale cât și cu organizații non-guvernamentale și cu antreprenori care s-au mobilizat în timp record pentru a sprijini cetățenii ucraineni.

Având în vedere argumentele prezentate, supunem Parlamentului României spre dezbateră și adoptare prezenta propunere legislativă.

Inițiatori:

Victoria-Violeta Alexandru

